ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

UÇURTMA ZEVKİ

Sayı: 27 1960 | 75 Krş.

HIZIR ÜÇ SİLÂHŞÖRE KARŞI

Yazan: H.F. VEREL Çizen: YILMAZ KARACA

HEYECANLI DAKIKALAR YASADIKLARI SIRADA. NASREDDİN HOCA'NIN RUHU ARALARINA GİRDİ.. HER ZAMANKİ GÜLEC ÇEHRESİ, ŞİMDİ BİRAZ ASIKTI.. DURUMLARININ NAZİK OLDUĞUNU O DA GÖRMÜŞTÜ...

KARAKAÇAN GÖRE YİM SENİ.. BAK PARS NASIL SÜZÜYOR KUYRUĞUNU FALAN, SENİN BİBİ EŞEĞİ GÜRMEMİŞ OLACAK, ARKANA NEFT SÜRÜP SAVAŞ MEYDANINA SALI VERECEĞİM SENİ!

39

YİNE MI NEFT HOCAM? DESENE ESKİ GÜNLERDEKİ YAKIŞLARI HATIRLIYACAĞIZ.

ORMANIN İÇİNDE:

BU EŞEK SESİ DE NEREDEN GELİYOR? BİZİM ADAMIZDA HİÇ EŞEK YOKTUR!

AKLIMA GELEN BAŞIMA GELDİ REİS HIZIR'LA ARKADAŞLARIYMIŞ ATEŞİ YAKAN!

BİR KORSAN:

MAMBO HEPSİNİN HAKKINDAN GELİR MERAK ETMEYİN. BİRAZ SONRA ONLARIN KABA LEŞLERİYLE KARŞILAŞABİLİRİZ.

KARAKAÇAN, NEFT SÜRÜLÜNCE, ŞİMŞEK GİBİ BİR HIZLA PARSIN ÜZERİNE ATILDI.. ÖN AYAKLARINI TIPKI BİR BOKSÖR GİBİ KULLANARAK, HASMININ KAFASINA İNDİRMEĞE BAŞLADI. MAMBO APTALLAŞTI...

DEVAMI VAR...

NOT Defterinden

HALİT KIVANÇ

OKUMAK ZEVKİ

ÇOCUK HAFTASI'nın sevimli çocukları...

Okullar tatil oldu. Bütün yıl gece gündüz çalışan, derslerini öğretmenini memnun edecek şekilde hazırlayan sınıfı geçti, neşeli bir tatile hak kazandı. Ancak, «tatil» deyince bunu sadece koşmak, eğlenmek, denize girmek, bisiklete binmek, top oynamak zannetmeyin...

Dünyanın bir çok tanınmış adamları uzun iş hayatından yoruldukları zaman «tatil» yaptıklarını söyler ve çekilirler. Nereye mi?... Giderler bir dağ köyüne yahut bir deniz kenarına... Küçük bir kuübede sessiz sedasız kafalarını dinler, yorgunluklarını giderirler... Eğer deniz kıyısında iseler zaman zaman oltalarını alır, balık tutarlar... Ve hemen sonra bir şezlonga uzanır, kitaplarını açar, okumağa başlarlar... Evet, bu büyük adamlar kitap okuyarak tatil geçirir, kitap okuyarak dinlenirler.

İnsanın ayatta bir çok iyi arkadaşı olabilir. Fakat unutmayın ki, bu arkadaşlar içinde en iyisi «kitap» tır. Ünlü Çin filozofu Konfüçyüs, Allaha dua ederken hep şöyle dermiş: «Büyük Tanrım, bana kitap dolu bir evle çiçek dolu bir bahçe ver. Başka şey istemem...»

Unlü Yunan filozoflarından biri de odasında yalnız o turmuş, kitap okurken, içeriye cahil bir komşusu girer. Filozofu kitap okurken görünce:

—Böyle yapayalnız oturmağa sıkılmıyor musunuz? diye sorar.

Filozof güler; elindeki kitabı gösterir:

— Yalnız değilim ki...

Bu konuda anlatacak sayısız fıkra, sayısız tarihî olay vardır.

KİTAPSEVERLERİN 10 KAİDESİ

Kitap dostu olmak hiç de zor değildir. Hele önümüzdeki uzun tatil günlerinde, ilerde faydalanacağınız kitapları okumak imkânına sahip olunca...

Size kitapseverliğin 10 ana kaidesini de söyleyivereyim.

1 Çantanızda daima bir kitap taşıyın!
2 Lüzumsuz konuşacağınız yer de kitap okuyun!
3 Geceleri yastığınızın altında bir kitap bulundurun! Uykunuz kaçınca hemen o kitabı alıp bir kaç sayfa okuyun!
4 Sabahları 15 dakika erken kalkmağa ve bu 15 dakikayı kitap okuyarak geçirmeğe çalışın!
5 (Ev kadını iseniz mutfağınızda- talebe iseniz oyun odanızda bir kitap bulundurun!
6 Bir arkadaşınızla buluşacaksanız, o arkadaşınızın bir kaç dakika geç kalacağını düşünün ve yanınıza bir kitap alın!
7 Dişçiye veya doktora gittiğiniz vakit, beklerken okumak üzere yanınızda bir kitap götürün!
8 Bir nakil vasıtasına (otobüse, vapura) bineceğiniz zaman, yanınıza bir kitap almayı unutmayın!
9 Seyahate çıkarken yanınıza bir değil, bir kaç kitap alın!
10 Eldeki bir kitabın, evdeki iki kitaptan daha değerli olduğunu hiç hatırınızdan çıkarmayın!

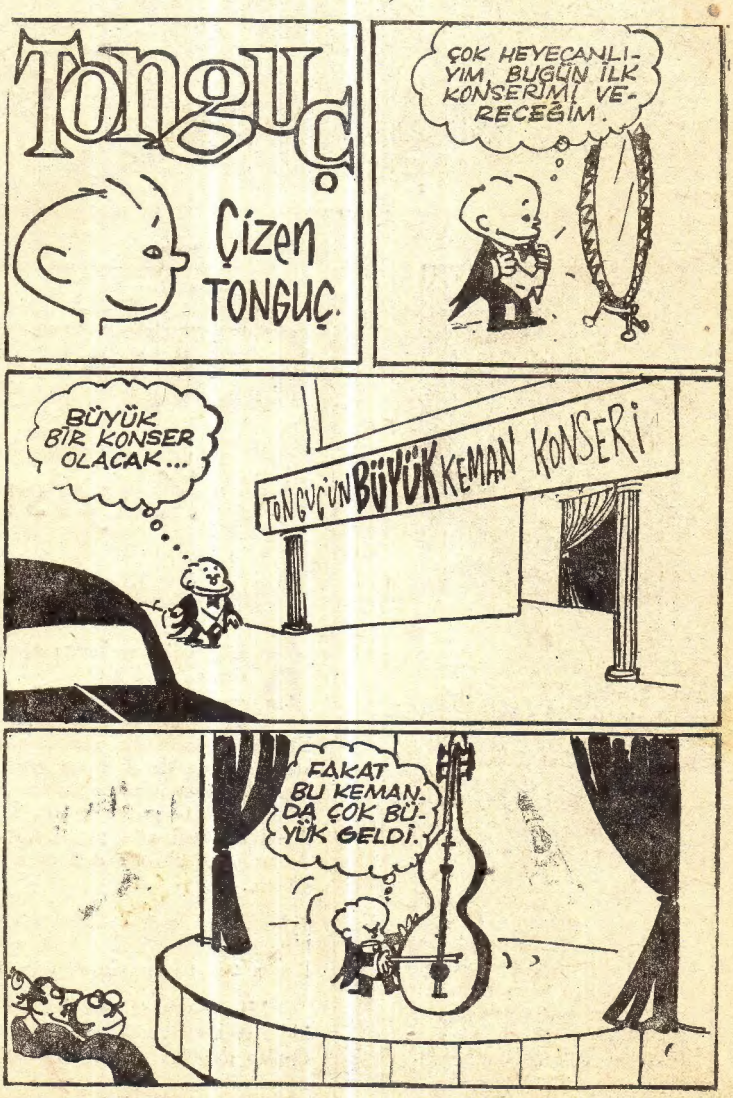

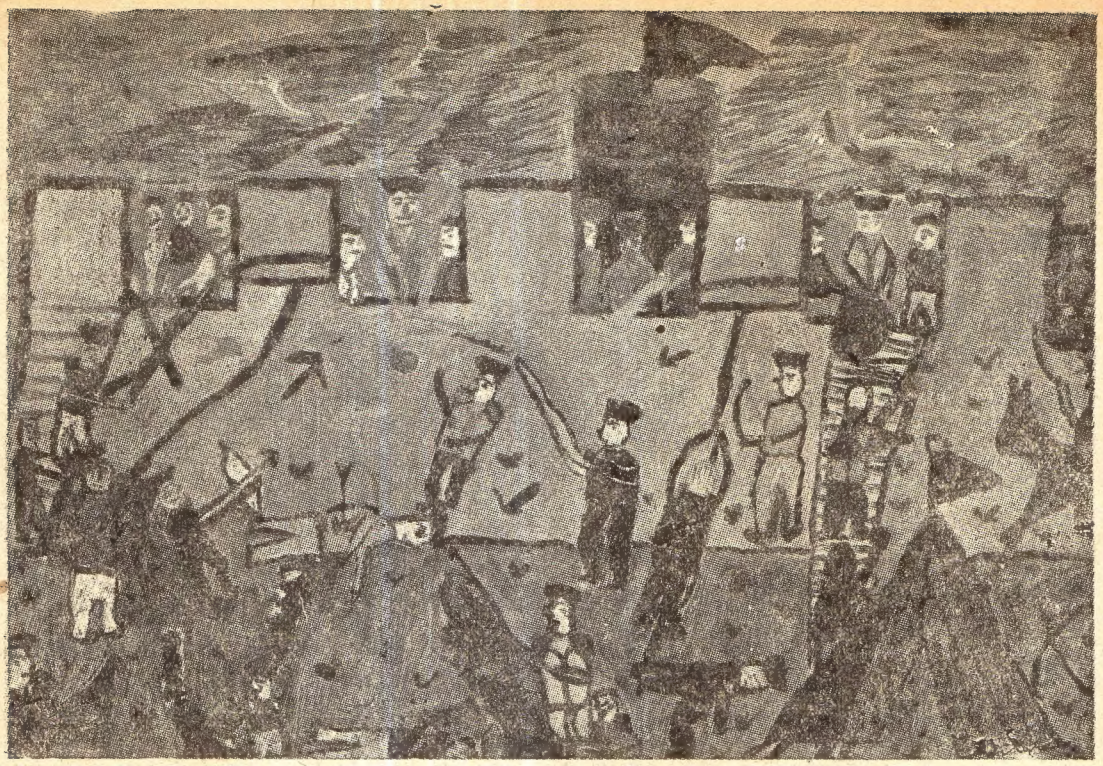

İLKOKUL GRUPU RESİM YARIŞMASINDA BİRİNCİLİĞİ KAZANAN RESİM *(İstanbul'un Zaptı)*

Adı: Şerif TEMLİ
Okulu : Çatalca, Ferhatpaşa İlkok.
Sınıf: 5, No: 378.
Başöğretmeni : Burhan KARAELMAS.
Öğretmeni : Nihat ERDEM.

AÇIKLAMA

25. sayımızda İlkokul grupu Yazı Yarışması birincisi olarak ilân ettiğimiz Erol CELME'nin (Çocukla Yağmur) adlı yazısının kendisine ait olmadığı, herhalde yarışmayı kaligrafi şeklinde anlayarak bir başka yerde neşredilen yazıyı bize yolladığı anlaşıldığından aldığı derece ve verilecek olan telif ücreti iptal edilmiştir.

BİLGİ KÖŞESİ

Kayısı Ağacı

Yazan : Ahmet KAYA

Bir gün ihtiyar kayıcı ağacı, yeni yetiştirmekte olduğu kayısı fidanına dedi ki:

— Yavrum, netice itibariyle bir ağaç olmakla beraber, bizim de kendimize göre birtakım vazifelerimiz olmalıdır ve vardır. Esasen vazifesiz bir yaratık varlığını koruyamaz ve yücelemez. Bu sebeple, senin de en başta gelen vazifen, toprakları bir kimyacı gibi inceleyip onun içindeki faydalı maddeleri elde etmek ve onları kendi öz varlığından geçirerek tatlı kayısılar meydana getirmektir. Bu vazifeyi gerektiği gibi yaptığın, yani, dallarını altın sarısı kayısılarla doldurduğun nisbette değerin artar, herkes tarafından sevilir ve sayılırsın.

Dalların, tadına doyum olmayan kayısılarla dolduğu zaman içini bir gurur kaplamasın. Çünkü, gurur, hiç bir vakit değer ifade etmez. Bunun tam tersine olarak değerden düşürür.

Meyva vermedikleri halde uzun yıllar yaşıyacaklarını uman ve iddia eden tecrübesiz ağaçların sözüne sakın aldanma. Çünkü, «Balta» denilen düşman, daima meyvasız ağaç kollar.

İLKOKUL GRUPU RESİM YARIŞMASINDA BİRİNCİLİĞİ KAZANAN RESİM *(Kadıköy İskelesi)*

BİLGİNİZİ ÖLÇÜNÜZ

Size üç soru soruyoruz. Cevap veriniz. Böylece kendi kendinize bilginizi yoklamış olacaksınız. Cevaplarınızın doğru olup olmadığını anlamak için de 25 inci sayfaya bakınız. Doğru cevaplar orada yazılıdır.

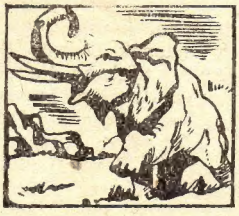

Hangi filin kulakları daha büyüktür?
1 — Asya filinin mi?
2 — Afrika filinin mi?

Telefonu kim icat etti?
1 — Edison mu?
2 — Markoni mi?
3 — Graham Bel mi?

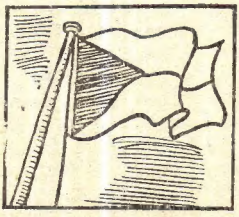

Bu bayrak kimindir?
1 — Çekoslovakyanın mı?
2 — Hollandanın mı?
3 — Ekvatörün mü?

Adı: Suzan NOYAN

Okulu: Moda İlkok. S: 3/C.

Başöğretmeni: Doğan AYTAÇ.

Öğretmeni: Samime ÖYMEN.

ÇOCUK Kahramanlar

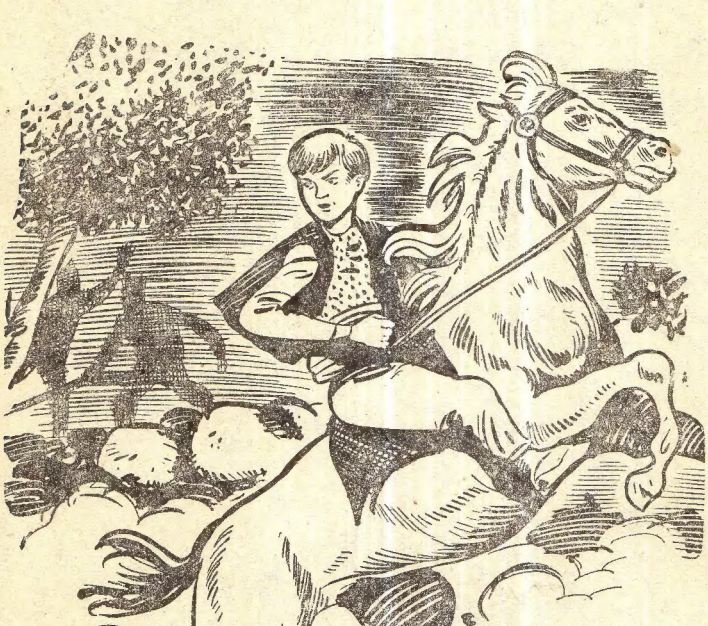

DADAŞ DURSUN

YAZAN :
ALİ CÜLMÜT SOYCAN

Büyük Harbin son senelerinde ikinci orduda bulunan bütün subaylar on altı yaşındaki Dadaş'ı tanırlar ve severlerdi. Dadaş'ın asıl adı Dursun'du. On altı yaşında bir çocuk olmasına rağmen gürbüz, güçlü kuvvetli, karayağız bir Türk evlâdıydı. O âmirlerine son derece itaat eder, bütün herkese yardım için uğraşır, kendisine verilen vazifeleri içten gelen bir sevgi ile yapardı. Yürümeden önce ata binmeği öğrendiğini gururla söyliyen Dadaş'ın bir de yanından hiç ayırmadığı, hattâ bir insanmış gibi sık sık konuştuğu Ceylân adında güzel bir atı vardı.

Dursun'un ikinci orduda herkesin ağzından düşmeyen bir kahramanlığını bana Büyük Harp'te savaşmış bir akrabam anlattı:

«28. Piyade Alayı'nın gözbebeği olan Dursun, Erzurum'un düştüğü sıralarda Kiği cephesinde bulunan 12. Tümen emrine verilmişti. Birliklerimiz durmadan ilerliyen üstün düşman karşısında günlerce çekiliyordu. Nihayet mevzilendiğimiz zaman 24. Bölüğün mevcut olmadığı görüldü. Demekki çekilirken esas kuvvetimizden geri kalmış olacaklardı. Saatlerce bekleyip de bölükten hiçbir haber alamayınca bütün tümen üzüntüye boğulmuştu.

«Dadaş da herkes gibi kederliydi. Tümen Kumandanı bölükten ümidini kestiği bir sırada o, generalin yanına çıkarak derdini anlatmağa çalıştı: 'Paşam, şayet izin verirseniz 24. Bölüğü aramak istiyorum. Buralar hep benim doğup büyüdüğüm yerler olduğundan araziyi gayet iyi tanırım. Onun için, düşmana yakalanacağımdan korkunuz olmasın. Allah'ın izniyle bölüğü de bulup buraya kadar sağ sâlim getireceğime güvenim var.'

«Birkaç dakika sonra en yakın arkadaşı Ceylân'ın sırtında gecenin meçhul karanlığı içersinde kaybolmuştu Dadaş. Bütün tümen bu fedakâr Türk çocuğunun muvaffak olmasına dua ediyordu şimdi.»

Bölüğü nasıl bulduğunu ve daha sonrasını Dadaş'ın ağzından dinleyelim:

«Mevziden ayrıldığım sırada aramaya nerden başlıyacağımı düşünürken gideceğim istikâmeti Ceylân'ın arzusuna bırakmıştım. Fakat sonradan, 'Yahu Dadaş!' dedim kendi kendime, 'bölük nereye gidebilir ki? Kuş olup uçmadılar ya!... Madem görünürlerde yoklar ve bizlerle beraber yeni mevzilerimize üslenmediler, o halde bölük eski mevzisinden ayrılmamış veya o civarda bir yerde gizlenmiş olmalı. Tabii düşman tarafından keşfedilip yokedilmedilerse...'

«Bunun üzerine atımın başını 24. Bölüğün eski mevziine doğru çevirdim hemen. Ama, belki de sadece benim bildiğim bir yoldan sürüyordum atımı. Etrafı çalılarla örtülü kuytu bir yere gelince Ceylân'ı bırakarak araştırmama yayan devam ettim. Kısa bir zaman sonra gözlerim karanlığa alışmış bulunuyordu. Bodur, seyrek orman içersinde elektrikli, el fenerli dolaşan düşman keşif kollarını görebiliyordum artık... Sürünerek, çalıların karanlık gölgelerine saklanarak ben de ilerledim. Bir ara düşman konuşuklarını duyabileceğim kadar yaklaşmıştı bana. Anlamadığım bir lisanla birşeyler konuşuyorlardı aralarında. Hareket etmeksizin uzaklaşmalarını bekledim. Sonra da gündüzden aklımda kalmış olan istikamete doğru ilerlemeye devam ettim tekrar. Aramam güzel bir tesadüf eseri olarak çok uzun sürmedi neyse... Bölüğümüzün olduğu yerde, siperleri içersinde heyecanla beklediğini gördüm. Düşün-

GÖÇ EDEN KUŞLARDAN

Leylek

Leylekler, biri erkek, biri dişi olmak üzere daima çift yaşarlar.

Leylekler çokluk Mart ayında gelirler. İlkin erkek leylek, dişi de ondan birkaç gün sonra gelir. Ya doğruca eski yuvalarına inip onu tamir ederler. Yahut ta yeni yuva yaparlar. Bu yuvalar evlerin üstünde, ağaçların tepesinde, rüzgârdan korunabilecek taraflarda yapılır. Yuvanın altına sağlam kuru dallar birbirine çatark temel yapar. Bunu rüzgârdan yuvasın korumak, yıkılmamasını sağlamak için yapar. Bunun üzerine daha ince dallar döşer. Yuvanın ortası çukur kalır. Yuva yapılırken leyleklerden biri çalı çırpı aramğa gidince öbürü daima yuvanın başında durur. Başka leylekler gelip hazır yuvaya konmasınlar diye.

Nisanın ilk haftalarında dişi leylek beş yumurta yumurtlar ve kuluçkaya yatr. Yavruları çıktıktan sonra onları yavaş yavaş uçmağa alıştırıp kendi başlarına koyuverirler.

Leylek en çok çekirge, ufak kurtlar, solucan, kurbağa yılan gibi muzur hayvanları yer. Yılan bile onunla başa çıkamaz.

Leylek hem soğuktan hoşlanmaz, hem de kışın yiyecek bulamaz olduğundan memleketimizde kalmaz. Sonbaharda güneye, sıcak ülkelere, sulak yerlere göçeder. İlkbaharda, çokluk mart ayında gelirler.

Leyleğe dair hoş bir hikâye vardır.

Leyleğin yuva kurduğu ağacın kökünde bir tilki yuvası varmış. Tilki her sabah leyleğin «lak, lak» diye bağırışından bıkmış. Ona bir oyun oynamağa kafasına koymuş. Akşama leyleği yuvasına, çorba içmeğe çağırmış.

Leylek sevinçle akşam çorba ziyafetine koşmuş. Fakt bir de ne görsün! Kurnaz tilki çorbayı düz bir tabağın içne koymamış mı? Tilki diliyle rahat rahat çorbayı yalarken zavallı leylek, düz tabaktan birşey içemediği için o gece aç kalmış.

Lâkin o da pek aptal değil ya. Ertesi akşam için tilkiyi çorba ziyafetine çağırdı. Fakat çorbayı tabağa değil, uzun bir sürahinin içine koydu. Soyraya oturdukları zaman leylek uzun gagasile rahat rahat çorbayı içerken, tilki sürahinin dar ağzından kafasını sıkamadığı için aç kaldı. Böylece leylek intikamını almış oldu.

celerim doğru çıkmıştı.

«Bölük kumandanına vaziyeti kısaca izah ettikten sonra beni takibetmelerini söyledim.»

Bölüğü kurtarmanın sevinciyle cefakâr arkadaşı Ceylân'ını unutmuş olduğu neden sonra aklına gelince, ısrarlara ve muhtemel ölüm tehikelerine rağmen o, derhal geri dönmekte tereddüt bile göstermemişti.

Çok sevdiği sadık, kıymetli harp arkadaşını düşmanın eline bırakamazdı tabiî. Tekrar karanlıklara doğru atıldı; bir an önce atına kavuşmak istiyordu... Bir hayli yürüdü... Atını bıraktığı yerde yoktu Ceylân. Çok aradı... Fakat bir türlü yerini bulamıyordu. Düşmanın duyacağına aldırış etmeksizin yavaş yavaş yükselen bir sesle: «Ceylân!... Ceylân!...» diye bağırdı defalarca. Nihayet, işte ilerde... Karanlıklar arasından o da sahibine cevap veriyordu. Derhal yanına koşup üzerine atladı... Fakat çok yakınagelmiş olan düşman da bu gürültüleri duymuştu maalesef...

İlerde bir tüfek patladı. Bir çok tüfek patlamaları bunu takibetti... O atına kavuşmuştu ya, ötesi vızgelirdi artık... Mermi vızıltıları havanın soğuk ve sakin sessizliğini yırtarak sağında solunda ölüm saçarken o, yıldırım sür'atile tümenin mevziine doğru ilerliyordu. Atına kavuşan Dadaş'ın ölüme meydan okuyan bir hali vardı âdeta...

Plâstik İnsanlar ÜLKESİ

BİLGİ ve HEYECAN ROMANI

Çeviren : H. FİKRİ VEREL — 17 —

— «Peki sesini nasıl duyuyorum?»

— «Bunu yeryüzünün en büyük ilim adamı olan Herr Profesör sonra sana izah edecektir...»

«Herr Profesör» lâfını duyunca Dr. Betty'nin korkusu bir kat daha artmıştı. Zira bu korkunç zekâya sahip olan adamın birçok şeyler üzerinde çalıştığını yakından biliyordu. Yalnız bütün bu konuşmalar sırasında, kendisinin yanılmadığını, Nole'in ölmediğini ve ilme eren kafasından istifade edilmek üzere bir yere götürüldüğünü kat'î olarak anlamıştı.

— «Peki ne yapmamı istiyorsun Nole?» diye sordu Betty.

Ses yine kapıdan geliyordu:

— «Beni bul...»

— «Bunu nasıl yapacağım?»

— «Sesin geldiği tarafa doğru yürü... Ancak senin işitebileceğin şekilde konuşacağım için, sözlerimi başkasının duymasına imkân olamıyacak... Böylece beni bulacaksın...»

— «İnanılır şey değil bütün bunlar Nole...»

— «İlim ilerliyor Betty...

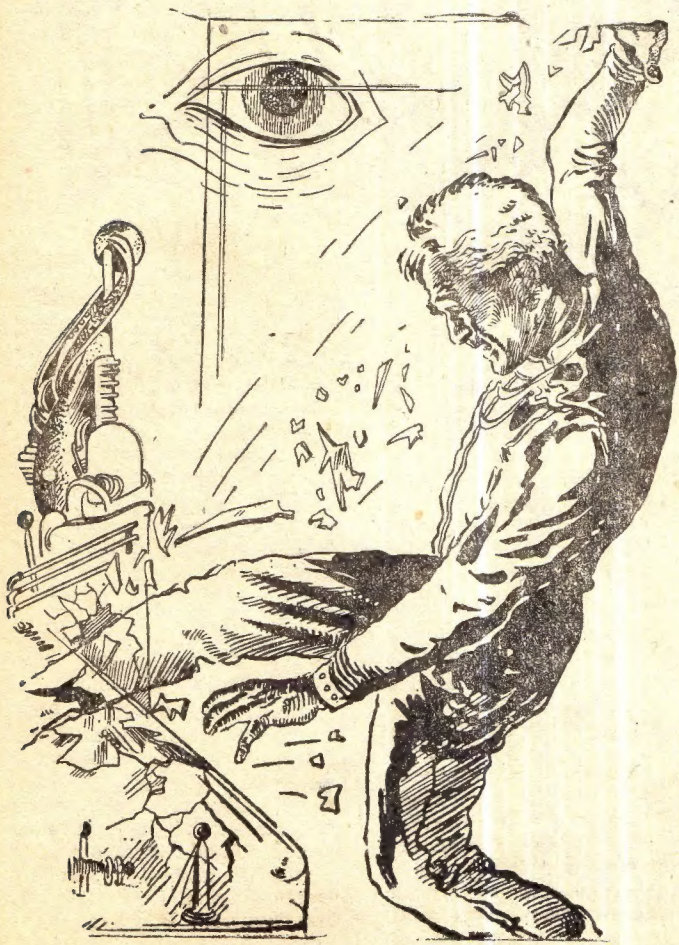

Odanın duvarında kırmızı bir göz belirmişti...

İnsanlar ilme olan bağlılıkları nisbetinde medenidirler... Ben pek uzun olmayan bir zamandan beri yeryüzünün en medenî âleminde yaşıyor ve insanların ölümsüz olmalarını temine çalışıyorum...»

— «Nasıl, nihayet bunu da yapabildin mi?»

— «Meselenin en mühim safhasını esasen Herr Profesör halletmiş bulunuyordu... Fikirlerimi, çalışmalarımı biliyorsun... İnsanları ölümden kurtarmak için nasıl gayret sarfettiğimi senden daha iyi bilen kimse yoktur... Buraya, bana gel: yardımcı ol... İnsanların saadeti için çalışalım...»

— «Sana bir itirafta bulunacağım Nole...»

— «Dinliyorum...»

— «İnsanların içinde onların hareketlerine çok zaman mani olan bir his vardır bilirsin... Bir korku hissi...»

— «Evet...»

— «Korkuyorum Nole... Beni anlıyacağını tahmin ederim...»

— «Bana kavuşmaktan mı korkuyorsun?»

— «Hayır... Bu gece olanlardan... Sesin geliyor... Telefondan değil, açık bir kapıdan ve sen yoksun ortalıkta... Peki bu kapı nasıl açıldı? Onu da başka bir kuvvetle mi yaptın?»

Dr. Betty konuşmasını henüz bitirmişti ki, kapının bulunduğu karanlıkta, korkunç iki kırmızı göz belirdi. Evet, yalnız bir çift göz duruyordu havada...

Yine mâdeni fakat Nole'ye ait olmayan bir ses odaya yayıldı:

— «Kapıyı ben açtım Miss Betty... Ben Tanrı misafiriyim. Sayın Doktor Nole'nin sesini takip etmekten çekiniyorsanız, bendeniz sizi onun yanına götürebilirim. Size kendimi takdim edeyim. Plâstik İnsanlar Ülkesinin mustakbel Başbakanı ve büyük ilim adamı Herr Profesör'ün kulu Bosnik... Böyle karanlık bir gecede ve bu şartlar altında tanışmak zorunda kaldığımız için sizden özür dile-

rim... Kararınızı bekliyorum...»

Kararını mı bekliyordu? Betty artık birşey anlıyabilecek durumda değildi ki... Gördüğü bu manzara ve duyduğu bu söz lerden sonra dili tutulmuştu âdeta.

O gözler, kan kırmızısından bile daha kırmızı olan o gözlerin bakışları ve bu iğrenç madenî ses, dünyanın en cesur insanını bile korkudan öldürmeğe yeter de artardı bile...

Bosnik tekrar konuştu:

— «Birkaç dakika sonra buradan çıkabiliriz Miss?»

Dr. Betty parmağını iyice tetiğe yerleştirdi. Biraz daha oynadığı takdirde ilk kurşun kapıda duran ve ona Plâstik İnsanlar Ülkesi'nden bahseden bu garip mahlûku yere serebilirdi.

Sonra âni bir düşünce değişikliği ile cevap verdi:

— «Gideceğim yerin neresi olduğunu açık olarak öğrenmeden evimden çıkmıyacağım!»

Bosnik istifini bozmadı:

— «Kaç dakika sonra buradan çıkacağımızı bana söylemenizi rica ediyorum Miss Betty!... Herr Profesör'den aldığım talimatı harfiyen yerine getirmek âdetimdir.»

— «Ya sizi dinlemiyecek olursam?»

— «O zaman zor kullanmak mecburiyetinde kalacağımı üzülerek bildiririm!...»

— «Bir genç kıza el mi kaldıracaksınız?»

— «Plâstik insanların kendilerine göre bir takım metotları vardır Miss!...»

— «Kararım kat'i!... Evimden çıkmıyacağım!... Ve şayet bir adım daha atacak olursanız cesedinizi kapının eşiğinde bırakmak zorunda kalacağım!...»

Bosnik, bir hayvan gibi böğürdü:

— «Ölüm! Beni ölümle mi tehdit ediyorsunuz?»

— «Evet! Yerinizden kıpırdamamanızı tavsiye ederim!... Belki karanlıkta görmüyorsunuzdur... Elimde tabanca var!»

— «Bunu biliyorum Miss... hem de atomla işleyen özel bir tabanca tutmakta oduğunuzun farkındayım!...»

Bu derece karanlıkta elindeki tabancayı nasıl görebilmişti? Betty, onun boş atıp dolu tutturmağa çalıştığını zannederek odanın ortasına doğru yürüdü.

Bosnik'in gözleri karanlığın dehşet verici havasını gittikçe arttırıyordu. Yavaş yavaş bütün çehresi belirmeğe başlamıştı. Doktor Betty, iki ağızlı bu canavarı görünce tepeden tırnağa kadar titredi!...

Yoksa bu âdi bir soyguncu, yahut gangster miydi?

Olabilirdi de... Çünkü son zamanlarda Amerika'da bütün gangsterler yüzlerine plâstikten yapılmış bir takım korkunç maskeler takarak, vatandaşın karşısına çıkıyor ve onlara istediklerini kolayca yaptırıyorlardı... Banka soygunları, çocuk kaçırma vak'aları, otomobil kesme olayları, hep böyle maskelerle yapılıyordu şimdi de...

Betty, daha derin düşünmeğe lûzum görmeden, gülmeğe başladı:

— «Demek ki, siz Plâstik insansınız öyle mi?»

Korkunç Bosnik ciddiyetini muhafaza ederek cevap verdi:

— «Gözleriniz gördüğüne göre, bunu sormak yersiz değil mi?»

Genç kızın cesareti artmıştı:

— «Gözler bazan insanı aldatabilir!»

(Devamı Gelecek Sayıda)

TARİH YAPRAKLARI

MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİKTEN AYRILMASI

8 Temmuz 1919'da büyük kumandan Mustafa Kemal Paşa askerlik rütbesini bırakmış ve sivil olarak ahlkın arasına karışıp Türkiye'yi kurtarmağa girişmişti.

İSTANBUL'UN BOMBALANMASI

9 Temmuz 1917'de İngiliz uçakları ikinci defa İstanbul üzerine kadar gelerek şehre birkaç bomba atmıştı.

İSTANBUL DEPREMİ

10 Temmuz 1894 tarihinde halk arasında 310 zelzelesi adıyla anılan korkunç bir deprem olmuştu. Şair Tevfik Fikret bu zelzele için acıklı bir şiir yazmıştır.

TÜRK DİL KURUMU

12 Temmuz 1932'de Atatürk tarafından dilimizi düzene koymak, bu iş üzerinde çalışmak için Türk Dil Kurumu adiyle bir cemiyet kurulmuştu.

GÜZEL BİR HİKÂYE

TERZİ HÜKÜMDAR

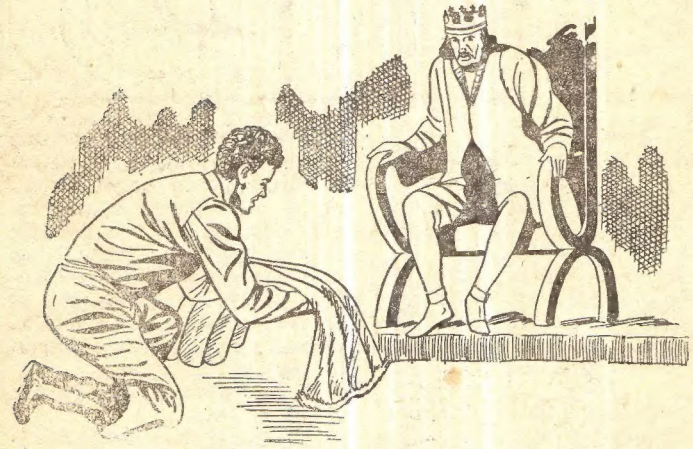

Bir varmış, bir yokmuş. Vaktile bir vuruşta yedi sinek öldürerek ün kazanan bir terzi nasılsa bir memlekete hükümdar olmuştu. Evlendiği ilk günlerde karısı onun bir terzi olduğunu öğrenince pek canı sıkılmış, üzülmüş, ağlamıştı. Fakat terzi, iyi bir insandı. Doğruluktan şaşmıyan, milletini seven ve çalışkan bir adamdı.

Yıllar geçti. Günün birinde komşu memleketin orduları bunların ülkesini bastı. Hükümdarın oturduğu şehre kadar yaklaştı. Ozaman karısı kocasına:

— Şimdi bir terzi değil bir hükümdar olduğunu göster bakalım!

Dedi. Terzi hükümdar da şöyle cevap verdi:

— Ben hem terzi, hem hükümdarım. Daha doğrusu yeryüzünün biricik terzi hükümdarıyım.

Düşman orduları günden güne şehre yaklaşıyordu. Nihayet kötü gün gelmişti. Ordular şehri aldı ve hükümdarı da karısını da esir etti.

Terzi hükümdarın memleketi küçük, askerleri azdı. Karşısındaki ordu ile başa çıkamamış, nihayet işte yenilmişti.

Düşman ordusunun komutanı, esir hükümdarı ve karısını atlara bindirerek uzun ve yorucu bir yolculuktan sonra kendi memleketine götürdü. Orada karı koca sarayın pencereleri yüksek altın parmaklıklarla örtülü, altın kapılı bir odasına kapatıldılar.

Kadın:

— İşte tam bir hükümdar olmadığın için yenildin. Esir olduk, zindana girdik!

Diye ağlıyordu.

Kocası ise:

— Fakat görüyorsun ki bizi bir altın kafese kapadılar. Demek ki gene değerli ve büyük bir adammışım!

Cevabını verdi.

Düşman hükümdarı, vezirleri ve memleketin bilginleri ile bir toplantı yaptı. Bu kurultayda esir hükümdarın ve karısının ne yapılacağı görüşüldü. Düşman hükümdarı bunları hemen cellâda vermek ve böylece bu dertten kurtulmak istiyordu. Fakat kurultayda bulunan bilginlerden en büyüğü dedi ki:

— Milletler arasında esik bir yasa vardır. Buna boyun eğmeğe mecburuz. Esir ettiğimiz bu hükümdara önce bir iş buyuracağız; onu başarırsa kurtulur. Yok, başaramazsa ozaman boynunu kesebiliriz.

Ve böyle yaptılar. Yeryüzünde hiçbir hükümdarın yapmıyacağı bir iş düşündüler, buldular ve bu güç işi esir hükümdarın omuzlarına yüklemek istediler.

İstenen şey, o memleket hükümdarının, üstüne tam gelecek bir elbise dikmekti. Bu elbiseyi hazırlamak için değerli Hint kumaşları, inciler, daha ne lâzımsa verildi ve iki gün içinde kusursuz bir elbise dikemezse karısile birlikte boyunlarının kesileceği kendilerine bildirildi.

Terzi hükümdar bu haberi alınca bıyık altından güldü. Kendisinin eskiden terzi olduğunu bilmiyen bu adamların en güç iş diye verdikleri buyruğu yerine getirmek için hemen işe girişti. Yirmi dört saat sonra öyle bir kafdan hazırlamıştı ki biçimi, üstündeki inci ve elmaslar, her şeyi göz kamaştırıyordu.

Düşman hükümdarı bu elbiseyi giyince şaşırdı, kaldı. Fakat çaresiz esir hükümdarı da karısını da bıraktı.

Terzi hükümdar sarayına döndüğü zaman karısının yüzüne baktı ve:

— Gördün mü, dedi, işte ben yalnız hükümdar değil, hem terzi, hem hükümdar olduğum için yurdumuza kavuştuk. Gene san'atı hor görecek misin?

Karısı:

— Artık seni eskisinden çok seveceğim, hükümdarlığından daha çok san'atınla öğüneceğim ve seni «Terzi hükümdar» diye çağıracağım, dedi.

BÜYÜK ATEŞ

EN GÜZEL RESİMLİ ROMAN MECMUASI

★

24 BÜYÜK SAYFA 50 KURUŞ

Yıldırım Kaptan

"ESRARLI IŞIK"

YILDIRIM KAPTAN ALBAY FLEMİNG'İN YANINDAN AYRILACAĞI SIRADA ---

1960-27

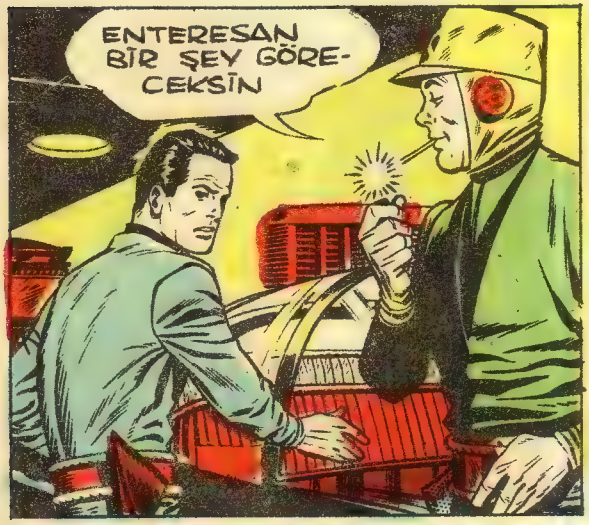

BUYUR YILDIRIM KAPTAN
RADAR ODASI
BU ODADA NASIL ÇALIŞILDIĞINI GÖRECEĞİZ ŞİMDİ !..
YILDIRIM KAPTAN ALBAY FLEMING'LE RADAR SALONUNA GİRDİLER...
İŞTE, BİZİM RADAR SALONU
BU DA NESİ ?..
NE VAR BETİ ?..
PERDEDE GARİP BİR IŞIK GÖRÜNÜYOR !..
BİR YOL BIRAKARAK GİDİYOR.. YANIP YANIP DA SÖNÜYOR !..

BU IŞIK NE OLABİLİR YILDIRIM KAPTAN ?
BELKİ FEZADAN GELEN ESRARENGİZ UÇAĞA

BEKLEYELİM . BAKALIM NE İLERLEMELER GÖSTERECEK ...

SOUTHE
SUPRA -
IŞIKTAN 20 KM . DAHA FAZLA HIZLA KUZEY AFRİKAYA İNİYOR ..

BU . YERİNE VARMADAN DÜNYAYA DÜŞEN BİR SUNİ PEYK OLABİLİR !.
BAKIN ŞİMDİ YAVAŞLADI
AFRİKA RADARI

SAHRADA PATLADI !.

YILDIRIM BU MUAMMAYI MUTLAKA ÇÖZMELİYİZ !..

400 YILDIR AFRİKADA NE BÜYÜK İLERLEMELER OLDU DEĞİL Mİ YILDIRIM ?..
DOKTOR HUER, İŞTE ROKETİN DÜŞTÜĞÜ YERDE AÇTIĞI ÇUKUR.
ŞURAYA İNELİM !..
BU HERHALDE UZAK BİR GEZEGENDEN GELMİŞTİR. FAKAT İÇİNDEKİLER NE OLDU ACABA?
BU ROKETİN YERE DÜŞÜŞÜNÜ GÖRDÜM BEN..
IŞIK SAÇARAK YERE DÜŞTÜ VE BİRDEN TOP GİBİ PATLADI...
HAFTAYA: ELEKTRUM GEZEGENİ
27/4

UÇAN ÇOCUK

UÇAN ÇOCUK KENDİ ÜSTÜN KUVVETLERİNİ LÂNA'YA NAKLEDERKEN, FARKINDA OLMADAN KENDİ DÜŞÜNCELERİ DE GEÇMİŞTİ...

LANA, HAYATININ SONUNA KADAR UÇABİLİR ARTIK

HAYRET.. ONUN KAFASINDAN GEÇENLERİ DE OKUDUM BİR AN!

AZ SONRA...

SAAT BEŞE KADAR ARAMIZDAKİ BAĞI BİR AN ÇÖZMELİYİM!.

ÜÇ SAAT UÇARSAM DAİMA UÇABİLECEĞİM!.

UÇAN ÇOCUK BİR ÇARE ARADI...

LANÂ, PROFESÖRLERE ŞU YANARDAĞDAN TAŞ GÖTÜRECEĞİM. SENİ AZICIK YERE BIRAKABİLİR MİYİM?

YAĞMA YOK, ÜÇ SAAT DEVAMLI UÇMAK İÇİN SÖZ VERDİN!.

AZ SONRA...

BENİ YANMAZ ŞERİTLE SARDIN. ARTIK BENDE SENİNLE YANARDAĞIN TEPESİNE ÇIKARIM

DAHA SONRA...

LÂNAYI KANDIRAMADIM.. BAŞKA BİR ÇARE BULUP BAĞLARI ÇÖZMELİYİM!..

YANARDAĞDAN TAŞ PARÇASI ALDIKTAN BİRAZ SONRA...

SENİ BURADA BIRAKAYIM. TELEFON İDARESİ İÇİN DAĞI DELECEĞİM!..

SENİ TAM ARKANDAN TAKİBEDEBİLİRİM!.

27/5

UÇAN ÇOCUK TÜNEL AÇARKEN LÂNA DA ARKASINDAN GELİYORDU...
GÖRÜYORSUN YA NE KOLAYMIŞ!
YAMMA!
BİRAZ SONRA...
BAKALIM ŞİMDİ NE YALAN UYDURACAK!.
İKİ SAAT DAHA OYALARSAM DAİMA UÇA BİLİRİM!..
LÂNA'NIN BENİMLE ÜÇ SAAT UÇMASINA NE YAPIP YAPIP MANİ OLMALIYIM!..
BU ÇAKAN ŞİMŞEK BANA BİR FİKİR VERDİ!..
YUKARILARA ÇIKMAM LÂZIM SENİ BİRAZ BIRAKACAĞIM
EYVAH BU ZOR İŞTE.. FAKAT BİR ÇARE DÜŞÜNMELİ
BİR İLMİ ARAŞTIRMA BALONU KAYBOLMUŞ..ONU MUTLAKA BULMALIYIM!..
BUNUN DA KOLAYI VAR. SEN BANA BİR ÇELİK ÇUBUKLA BİR LASTİK BAŞLIK BUL!..
ESKİ EŞYALARIN ATILDIĞI BİR TARLADA...
ŞU ESKİ LASTİK BAŞLIKLA ÇELİK ÇUBUK İŞİMİZİ MÜKEMMEL GÖRÜR!..
27/6

DAHA SONRA...
BAK, BAŞIMDAKİ ÇUBUK YILDIRIMLARI TOPLUYOR AMA LASTİK BAŞLIK BANA GEÇİRMİYOR. İŞTE ARADIĞIN BALON !..
EVET O !..
AZ SONRA...
OF.. LANA'YI ATLATMAK NE ZORMUŞ AMA BU SEFER.. ...
BİR TOPÇU BİRLİĞİNİN ÜZERİNDE...
TOPÇULAR YENİ BİR MERMİ DENEYECEK AMA MERMİLER DÜŞMANIN ELİNE GEÇMEMELİ !
MERMİLERİ YERE DÜŞMEDEN EVVEL HAVADA TOPLAYACAĞIMA SÖZ VERDİM. ONUN İÇİN SENİ BURADA BIRAKAYIM !.
DUR BİR FİKRİM VAR !
ANSIZIN...
HEMEN HAVALANALIM. ÇOK YÜKSEKLERE ÇIKALIM !..

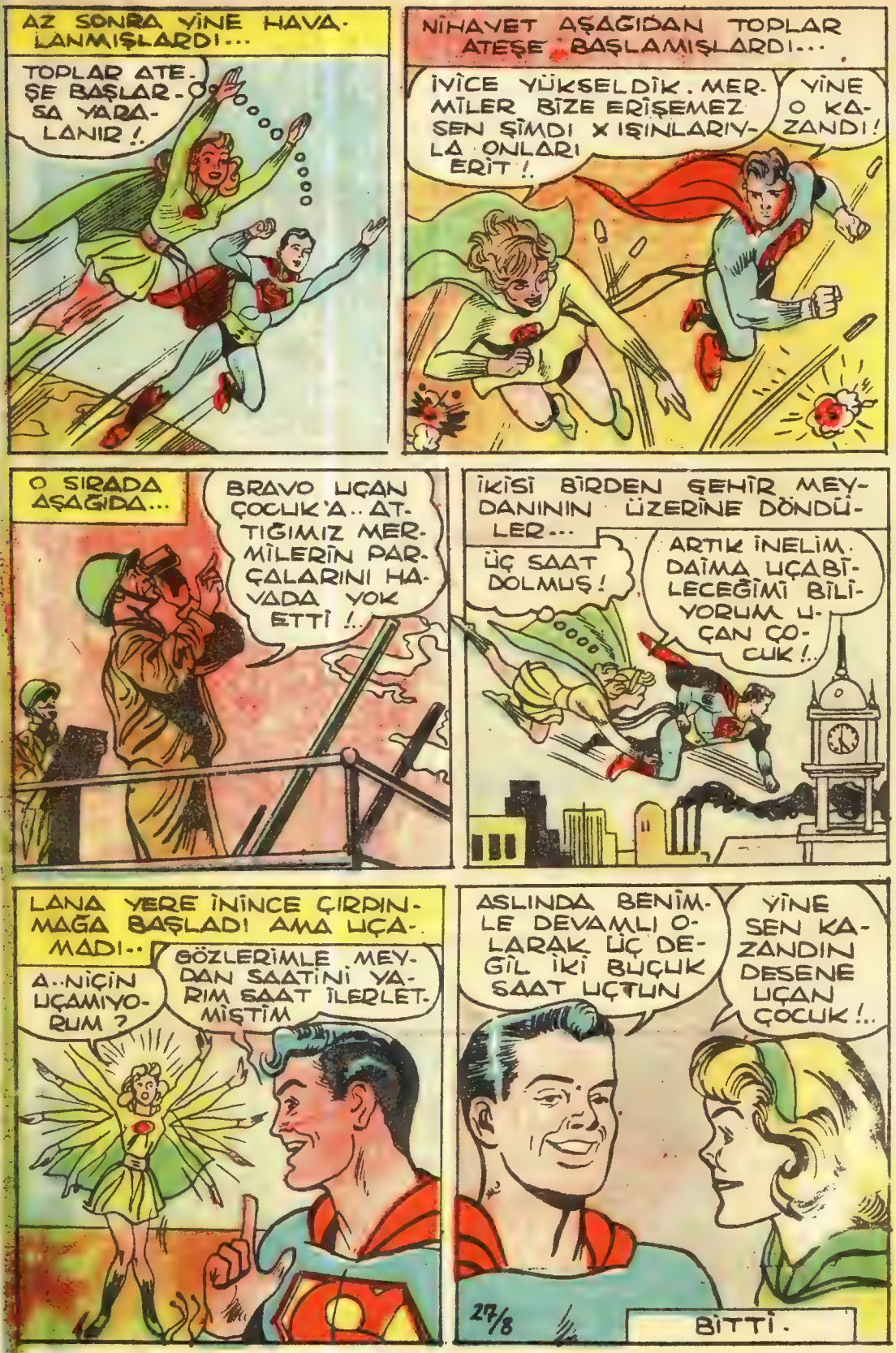
AZ SONRA YİNE HAVALANMIŞLARDI...
TOPLAR ATEŞE BAŞLAR-SA YARALANIR!.
NİHAYET AŞAĞIDAN TOPLAR ATEŞE BAŞLAMIŞLARDI...
İYİCE YÜKSELDİK. MERMİLER BİZE ERİŞEMEZ SEN ŞİMDİ X IŞINLARIYLA ONLARI ERİT!.
YİNE O KAZANDI!
O SIRADA AŞAĞIDA...
BRAVO UÇAN ÇOCUK'A.. ATTIĞIMIZ MERMİLERİN PARÇALARINI HAVADA YOK ETTİ!.
İKİSİ BİRDEN ŞEHİR MEYDANININ ÜZERİNE DÖNDÜLER...
ÜÇ SAAT DOLMUŞ!
ARTIK İNELİM. DAİMA UÇABİLECEĞİMİ BİLİYORUM UÇAN ÇOCUK!..
LANA YERE İNİNCE ÇIRPINMAĞA BAŞLADI AMA UÇAMADI..
A..NİÇİN UÇAMIYORUM?
GÖZLERİMLE MEYDAN SAATİNİ YARIM SAAT İLERLETMİŞTİM
ASLINDA BENİMLE DEVAMLI OLARAK ÜÇ DEĞİL İKİ BUÇUK SAAT UÇTUN
YİNE SEN KAZANDIN DESENE UÇAN ÇOCUK!..
27/8
BİTTİ.

ŞEREF KÖŞESİ

ORTAOKULDA «İFTİHAR» LİSTESİNE GİRENLER

Pervin ÇINAR ★ İzmir, Eşrefpaşa Kız Ortaokulu, 2/F, No: 17.

İLKOKULUN 1 — 4. SINIFLARINI «PEKİYİ» DERECE İLE GEÇENLER

Hadi ERİŞ ★ Karaman, Gazi M. Kemal İlkokulu S: 1, No: 14.

Sami GÜMÜŞ ★ Karaman, Gazi M. Kemal İlkokulu S. 1 No: 26.

Nuran ÖZLER ★ Karaman, Gazi M. Kemal İlkokulu S: 1, No: 38.

Can ÖZHİNDİ ★ Karaman, Gazi M. Kemal İlkokulu S: 1, No: 152.

Ali ERDAL ★ Karaman, Gazi M. Kemal İlkokulu S: 1, No: 175.

Numan SAVAŞ TUĞRUL ★ Kadıköy, Reşat Nuri Güntekin İlkok. Sınıf: 2/B, No: 532.

Kürşad ÖCAL ★ Eyüp, Merkez 1. İlkok.. S: 3/B, No: 1537.

Süyüm Bige ÖCAL ★ Eyüp, Merkez 1. İlkokulu S: 2/B. No: 1536.

Reyhan DEMİRKESEN ★ Kadıköy, Reşat Nuri Güntekin İlkok. S: 2/B, No: 343.

Ümit ALTUNCU ★ Ankara, Öğretmen Kübilây Ok. S: 2/A, No: 22

Enis RACA ★ Ankara, Yavuz Selim İlkok. S: 3/A, No: 123.

Hayrullah KIYICI ★ Göztepe, Pansiyonlu İlkok. S: 4/A, No: 173.

A. Ümit ULUĞ ★ Fethiye, Merkez Atatürk İlkok, S: 3,

Bülent ULUĞ ★ Fethiye Merkez Atatürk İlkokulu, Sınıf: 2.

İLKOKULU "PEKİYİ" DERECE İLE BİTİRENLER

M. Emin DEMİRKESEN ★ Kadıköy, Reşat Nuri Güntekin İlkokulu, 5/A, No: 518.

Bezen ÖZKER ★ Kadıköy, Osman Gazi İlkokulu, Sınıf: 5/A, No: 74.

Omer BAŞAR ★ Şişli, Selim Sırrı Tarcan İlkokulu S: 5, No: 977.

Metin TAŞ ★ Eskişehir, Fatih, Mehmet Ilkokulu Sınıf: 5/A, No: 591.

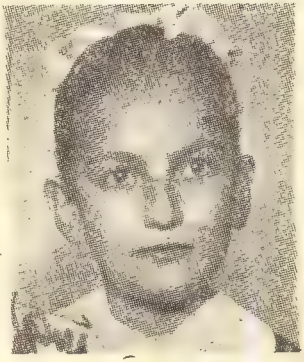

Umran ALTUNCU ★ Ankara, Öğretmen Kubilây İlkokulu, Sınıf 5/A, No: 634.

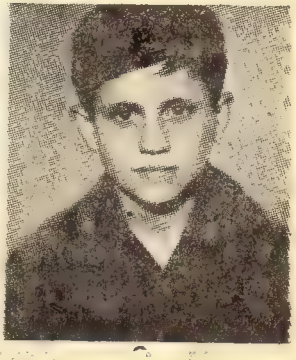

Kemal KAFADAR ★ İstanbul, Rami İlkokulu Sınıf: 5/A, No: 90.

Küçük Mirasyedi

YAZAN: KEMALETTİN TUĞCU

— Niçin mani olmadınız? dedi.

— Ben nasıl mani olabilirim. Birdenbire oldu bu iş.

— Niçin Emniyet memurlarına kapıyı açmadınız?

— Avukatım öyle tavsiye etti. Eve girmelerine hakları olmadığını ve evi arama izni almamış olacaklarını söyledi.

Hakim sesini tatlılaştırarak:

— Ayten Hanım, dedi. Bilmiyerek kötü bir işe girdiğiniz anlaşılıyor. Suçlusunuz. Bir katili evinizde sakladınız, bir dolandırıcılığa karıştınız, emniyet memurunun ağır yaralanmasına sebep oldunuz. Hatta babasının öz varisi olan bir masumu öldürmek kastiyle kaçırdınız. Bütün bu suçlardan en az bir ceza ile kurtulmak istiyorsanız hiç düşünmeden cevap veriniz.

Kadın ağlamağa başlamıştı. Pek fazla korktuğu anlaşılıyordu.

— Yanlışlıkla kaçırdığınız çocuğu ne yaptınız?

— Ben kaçırmadım efendim.

— Size çocuğu nereye götürdüğünüzü soruyorum.

— Idris kaçırmış onu.

— Çocuk nerede?

— Bilmiyorum ben, görmedim. Ben mahkemeye bile gitmedim. Avukatım idare ediyor. Ibrahim Bey benim kiracımdır. Miras işimi halletmeyi üzerine aldı. Ben de ona bağlandım.

— Sizin çocuktan haberiniz vardır.

— Kaçırıldığını duydum, fakat korktum, onu öldürdüklerini istemedim. Fakat İbrahim Bey İdrise büyük bir para vereceğini söylemiş. O da çocuğu kaçırmış.

— Siz şurada duran bakalım.

Kadın bir taraf çekilmişti. Rengi sapsarıydı. İbrahim Bey suçlu durumda içeriye getirildi. Omuz başında bir jandarma duruyordu. Kanunları çok iyi bilen adam sapsarı kesilmişti. Hâkim:

— Hanımefendinin miras işlerini halletmeyi üzerinize almışsınız dedi. Muammer Beyin varisi olan Ayhanı ortadan kaldırmak için kaçırdığınız da anlaşıldı. Çocuğu öldürdünüz mü?

Avukat kekeledi:

— Benim böyle bir işten haberim yok. Ben normal olarak dâvayı takip ediyorum. Ben bir hukuk adamıyım. Dün akşam da dâva işlerini görüşmek için Hanımefendinin dairesine gittim. Geç vakitlere kadar orada kaldım. Sonra kanapenin üzerinde yattım. Sabahleyin bu hâdise oldu.

Hâkim sinsi bir gülümseme ile gözlerini avukata dikti. Yüzüne öyle bir baktı ki avukat kıpkırmızı kesildi ve başını iğdi.

— Başka söyliyeceğiniz birşey yok mu? Hanımefendi olup biteni anlattı bize.

— Kendisini kurtarmak için suçu bana yüklemiştir.

— Siz normal şekilde dâvayı takip eden bir avukatsanız Hanımefendinin dairesinde niçin memurlarımza kapıyı açtırtmadınız, sonra da niçin kaçtınız?

— Vallahi hâkim bey, bir kılına dokunmadım!...

— Arama ve yakalama izni olmadan kimse kimsenin evine giremez.

— Size başka birşey sormıyacağım.

Avukat olduğu yerde kımıldadı. Jandarma yanına daha fazla yaklaşmıştı. Avukat:

— Ayten hanım şoförüyle anlaşıp çocuğu kaçırtmış, dedi. Mirasın hepsine birden sahip olmak için bu çareyi bulmuş. Bunu da bu sabah öğrendim.

— İzzeti alın içeriye.

Mahkeme salonuna elleri kelepçeli olarak İzzet girdi. Yüzü kıpkırmızıydı. Jandarma onun kelepçelerini bileğinden çözdü. Yanında duruyordu. Hakim avukata:

— Demek İzzet'in çocuğu kaçırdığını bu sabah öğrendiniz? dedi.

İzzet homurdanarak, içleri kanlanmış gözlerle kadına ve avukata bakıyordu.

Avukat titrek bir sesle:

— Evet, dedi.

Hakim İzzet'e döndü ve:

— Sen ne diyorsun? dedi.

Haydut yine dişlerini sıkarak:

— Ben namusumla şoförlük yapıyordum, dedi. Bu İbrahim beni buldu. Hanımın hususî arabasını kullanmak için aylıkla tuttu. Sonra da başımı belâya soktular.

— Çocuğu ne yaptın?

— .....

Hâkim daha sert bir sesle:

— İzzet, sana soruyorum, dedi. Çocuk nerede?

İzzet başını kaldırdı:

— Vallahi Hâkim bey bir kılına bile dokunmadım. Benim evimde misafirdir. Bu adam bana vücudunu ortadan kaldır, dedi ama yapamadım bunu. Acıdım. Elin evlâdını ne diye öldüreceğim.

— Jandarma!

— Jandarma bir adım ilerledi. Hâkim:

— Kelepçeyi tak, dedi. Çocuğu tanıyan kim var burada?

Ahmet köşeden titrek bir sesle:

— Ben tanıyorum, efendim, dedi.

— Peki siz de beraber, bir memur daha alarak otomobille gidiniz. İzzet'in evinden çocuğu alıp getiriniz.

— 10 —

İzzet bir gecekonduda oturduğunu söylemişti. Verdiği adrese doğru giderlerken arkada Polis Necib'e:

— Ağabey, dedi. Çocuk orada değil.

— Ya nerede?

— Zeyreğe giderken bir mahzen var ya, işte orada.

— İdris bizi uğraştırma.

— Çocuk dediğim yerde ağabey.

(Devamı Gelecek Sayıda)

KISSADAN HİSSE

BENİM YAPTIĞIM SADECE TAKLİD...

Adamın biri misafirliğe gitmişti. Çok hoşsohbet, şen bir adamdı. Hangi toplantıya katılsa, orasını neşelendirir, kahkahadan kırıp geçirirdi.

Gittiği misafirlikte de aklahayale gelmeyecek şeyler yaparak etrafındakileri gülmekten kırar geçirirdi. Sonunda da muhtelif hayvanların taklidlerini yapmaya başladı. Sıra eşeğin taklidini yapmaya gelmişti. Adam büyük bir başarıyla eşek gibi anırmaya başladı. Herkes kasıklarını tuta tuta gülüyordu. Tam bu sırada, misafirler arasında bulunan bir zatın hiç de hoş kaçmayan bir hareketi herkesin canını sıkmaya kâfi geldi. Densiz zat, hoşsohbet adamla alay edercesine anırıyordu. Hem de öyle bir anırıyordu ki, sesi ta yedi mahalle öteden bile duyulurdu...

Herkes başını çevirmiş, ters ters ona bakıyordu. Her kes kızmıştı. Sadece biraz önce herkesi güldüren o neşeli şahıs kızmamıştı. Adamın anırması bitince, misafirlere döndü:

— «Ne öyle somurtuyorsunuz,» diye acı acı güldü... «Ben size eşeğin taklidini yapıyordum. İşte karşınıza sahicisi çıktı... Gülsenize...»

Bu güzel espiri herkesin gülmesine kâfi geldi. Tabiî bu sefer de somurtmak sırası biraz önce meclisin neşesini bozan o adama gelmişti.

İnsan yapacağı her şeyi iyice düşünüp, taşınmadan; neticesinin ne olacağını önceden kestirmeden yapmaya kalkmamalıdır. Sonra sahici eşek olur çıkar!

«BEN O'NU ÇOK İYİ TANIRIM!...»

Aşağıda okuyacağınız vak'a eski malların müzayedeyle satıldığı Sandal Bedesteni'nde geçmiştir.

Müzayede salonu tıklım tıklım doluydu. Antika malların satışı hararetle devam ediyordu. Sıra, eski-püskü bir vazoya geldiği zaman, o ana kadar arttırmaya iştirâk etmemiş olan, cimriliği ile nam salmış bir Yahudi, müzayedeye katıldı' Ve vazonun kıymetini yirmi liraya çıkardıktan sonra, arttırmadan vazgeçti. Bundan sonra da arttırma biri yaşlı, diğeri genç iki kişi arasında devam etti.

O arttıra, öbürü arttıra derken vazonun kıymeti yüz yirmi lirayı buldu. Ve ihtiyar adamın üzerinde kaldı.

İhtiyar parayı verip vazoyu alırken, yanına tanıdıklarından biri sokuldu. Hayret dolu bir sesle:

— «Amca,» dedi, «Sen antika şeylerden anlar mısın ki, bu eski-püskü vazoya yüz yirmi lira verip aldın?...»

İhtiyar güldü:

— «Antikadan anlamam ama evlâdım,» diye gence cevap verdi, «müzayedeye katılan şu yahudiyi çok iyi tanırım. O adam ancak bir malın değerinin onda birini verir. Eğer, vazo ikiyüz lira etmemiş olsaydı, artırmayı yirmi liraya çıkarır mıydı hiç?!...»

«Bir insanın adı çıkacağına, canı çıksın daha iyi.» Atasözüne bundan daha güzel bir misâl olur mu?

Dünyanın 4 Köşesinden

Pakistan'ın başkenti Karaçi mi, yoksa Ravalpindi midir?

Şimdiye kadar Pakistan'ın başkenti Karaçi'ydi. Bununla beraber, 1959 Ekiminden beri başkentin nakli kararlaşmış, lâkin basına duyurulmamıştı. Zira son on iki yıldan beri Karaçi, fazla dar ve sıcak bulunmaktaydı. Hükûmet sonunda, Ravalpindi üzerinde karar kıldı. Pencap eyaletinin kuzey batısındaki bu eski kaleli şehir, deniz seviyesinden 520 metre yüksektedir. Çeşitli hükûmet binalarının bir, iki günde nakli kolay değildir tabiî. Bugün dahi bu nakil işi henüz tamamlanmamıştır. Bu itibarla, Dış İşleri ve Ticaret Bakanlıkları hâlâ Karaçi'dedir. Ustelik Ravalpindi, meseleyi halletmekten uzaktır. Onun civarında tıpkı bir müddet evvel Brezilya'da inşa olunan yeni başkent Brasilia gibi, yeni bir idare merkezi bina edilmektedir. Yeni başkentin adı Islamabad olacaktır.

Kuş tüyleri hayvanların kılları gibi midir?

Fen adamları kuşların, tüylerini daha ziyade sürüngenlerin pullarına benzetmektedirler. Esasen kuşlar da evrim kademelerinde doğrudan doğruya sürüngenlerin soyundan gelmektedir. Tüyler, pullar gibi, sıra sıra yetişmektedir; kıllar gibi hayvanın vücudünde yaygın ve rastgele yetişir.

Akıllı bir papağan, insan gibi, soruları cevaplandırabilir mi?

Tropikal bölgelerin bu rengârenk kuşları, sık duydukları kelimeleri tekrarladıkları veya aynı şartlar altında bununla alâkalı kelimeleri veya seseri geveledikleri vakit, sadece taklit temayüllerine uymaktadırlar. Plânlı konuşma eğitimi ve ihtimamlı bakımla bu kabiliyet daha da geliştirilebilir, öyle ki papağan, yabancılara insanî bir anlayış sahibi görünür.

SPOR TARİHİ

YAZAN : TEVFİK ÜNSİ

Olimpiyatlarda Futbol

Olimpiyat oyunlarına hazırlanan Amatör Futbol Takımımız İtalyan Millî Takımını kendi sahasında açık farkla mağlûp etmekle bize biraz ümit verdi.

Olimpiyatlarda futbol şampiyonası da diğer spor branşlarında olduğu gibi amatör futbolcular arasında oynanır. Bu bakımdan olimpiyatlarda futbol şampiyonları dünyanın en kuvvetli takımları arasında oynanmaz, çünkü bir çok memleketlerde profesyonellik vardır ve en iyi futbolcular profesyonel olmuşlardır, olimpiyatlara iştirak edemezler. Profesyonellik olmayan memleketler ise kuvvetli takımlarla olimpiyatlara girebilirler. Biz de 1952 senesine kadar hep A milli takımımızla olimpiyatlara katıldık, fakat netice alamadık.

Olimpiyatlarda bu güne kadar futbolde şu memleketler şampiyon oldular:

1908 — İngiltere,
1912 — İngiltere,
1920 — Belçika,
1924 — Uruguay,
1928 — Uruguay,
1936 — İtalya,
1948 — İsveç,
1952 — Macaristan,
1956 — Rusya.

Millî takımımız ilk olarak 1924 de olimpiyatlarda oynadı ve Çekoslovakyaya 5 — 2 yenilerek elendi. 1928 de olimpiyatlar katılan takımımız bu defa Mısır ile karşılaştı ve 7 — 1 yenilerek elendi. O sene Mısır dördüncü oldu, 1936 da Milî Takımımız Norveç'e düşmüştü. Norveç bizi 4 — 0 yendi, bir tesadüf o sene Norveç te dördüncülüğü kazandı. 1948 de ilk turda Çin ile oynadık ve Çini 4 — 0 yenerek ikinci tura geçtik, fakat ikinci turda Yugoslavyaya 3 — 1 yenilerek elendik. Yugoslavya ikinci oldu. 1952 de ilk turda Hollanda Antilleri ile oynadık ve bu maçı 2 — 1 kazandık, ikinci turda ise Macaristan bizi 7 — 1 mağlûp etti. Bu olimpiyatlarda Macaristan şampiyon olmuştur. 1956 Olimpiyat Oyunlarına katılmadık, bu sene olimpiyatlarda 16 takım arasında final turlarını oynıyacağız, bakalım ne netice alacağız?

Olimpiyat Oyunlarındaki Maraton Koşusu, ismini nereden almıştır?

Orta Yunanistan'daki Attika yarımadasının doğu kıyısında bulunan Maraton köyünden, Milâttan Once 490 tarihinde, Miltiades'in kumandasındaki Atina'lılar burada Persleri yenmişlerdi. Rivayete göre, cengâver Diomedon, zafer haberini son sür'at koşarak Atina'ya ulaştırmış, sonra da yere yıkılarak son nefesini vermişti. Bu Maraton Koşusu, 1896 daki Atina Olimpiyatlarında 42,192 km. lik bir mesafe üzerinde ilk defa tekrarlanmıştır.

Niçin ışıksız görmek mümkün değildir?

Tamamiyle karanlık bir odada oturduğunuz vakit, insan ancak bir mum veya başka bir ışık kaynağı yakılınca görmeğe başlar. Işık kaynağından her yöne ışık şuaları dağılır. Bu ışık şuaları gözde birleşince, ışık kaynağı, ışık şualarının geldiği yönünde görülür. Fakat aynı zamanda, odanın içindeki başka cisimler de görülür: meselâ, masa, sandalyeler, dolap... Halbuki aslında, bu cisimler parıldamazlar. Fakat ışık kaynağı tarafından aydınlatılırlar ve üzerlerine düşen şuaları, arz veya daha kuvvetli olarak göze aksettirirler. Demek oluyor ki, sadece göze ışık şuaları gönderen cisimler görülebiliyor. Arz küresi için en mühim ışık kaynağı güneştir. Bu, dev ölçülü ve akkor halinde bir cisim olup gündüzleri ışık şualarını arza isabet ettirir. Bu şualar, bulutlar ve arzdaki cisimler tarafından her yöne aksettirilir ve dağıtılır. Dağılan ışık, güneşin durumundan bağımsız olarak odalarımıza girer, bütün cisimlere çarpar bunlar tarafından tekrar aksettirilir ve dağıtılır. Sonunda da kısmen gözlerimize ulaşır; o sayede, bizzat parlamadıkları halde etrafımızdaki cisimleri görebiliyoruz.

ÖZAY ABLA ile BAŞBAŞA

CAM NEDİR?

Her gün kullandığımız binlerce eşyanın arasında en mühim yeri camdan yapılanları tutar. İnsanlar camın şeffaflığı ve ateşe dayanıklılığından istifade ederek çeşitli aletler yapmışlar birçok yerlerde camdan istifade etme çareleri aramışlardır. Lambadan ilâç şişesine, pencereden, tencereye kadar çeşitli sahalarda kullanılan camın tarihi, Fenikelilere kadar uzanır. Tarihî hikâyelere nazaran kumsalda ateş yakan Fenikeli gemiciler, o civardan ayrılırken ateş yaktıkları yerde sert ve şeffaf billurların teşekkül ettiğini görmüşler ve ilk camı bu tesadüften faydalanarak elde etmişlerdir. Bilindiği gibi en iptidai cam silika denen maddelerden bol miktarda ihtiva eden kum ve çakmak taşının büyük hararet altında eriyip birleşmesinden meydana gelir. Fakat ince ve iyi cinsten camlarda başka madenler de kullanılır.

Pencere camlarının yapılmasında büyük merdaneler kullanılır. Büyük bir sıcaklık meydana getiren fırınlarda hamur halinde bulunan cam merdanelerden geçerek plâka haline getirilir ve cilâlanır. Cam tabaklar da aynı esasla, hamur halinde kalıplara dökülerek yapılır. Cam işlerinin birçok memleketlerde makineleşmesine rağmen, nadide vazoların yapıldığı Venedik'te mahir işçiler sanat şaheserlerini elleriyle meydana getirirler. Bu mahir işçiler, fırının içindeki cam hamuruna daldırdıkları boruları üfleyerek güzel vazolar, sürahiler imâl ederler. Camların boyanması da çok eski devirlerden beri bilinen bir sanattır. Boya camın yüzüne tatbik edilmez, hamuruna karıştırılır. Cam eşyanın üzerine çizilen şekiller ya kum püskürterek, yahut klor asiti tesir ettirerek veya yeni şekilde ultra kısa ses dalgalarının vasıtasıyla çizilir. Gözlük camından başlıyarak en büyük teleskopların merceklerinin camlarına kadar her çeşit cam aynı usullerle, fakat değişik karışımlarla yapılır. Ancak bir teleskopun 1,5-2 metrelik merceğini imâl etmek büyük masraflar malolur, şöyle ki; teleskopun yarı fiyatından fazlası merceğine aittir. Şişelerin yapılması ise, makineler sayesinde çok kolaylaşmış ve ucuzlamıştır. Şimdi cam elyafından iplikler ve kumaşlar imal edilmekte ve ipekli kumaşların papucu dama atılmaktadır.

Cam için geçmişin, zamanımızın ve gelceğin maddesi demek doğru olur. Zira bugün binaların ışık alması için bazı kısımlarının cam tuğlalardan yapıldıkları gözönüne alınırsa, önümüzdeki günlerde camın inşaatlarda, gemi teknelerinde, yollarda, hülâsa akla gelen her türlü yerde kullanabileceği pek kolay anlaşılmaktadır.

ÖZAY SUNAR

9 UNCU CİLDİMİZE BAŞLADIK

ÇOCUK HAFTASI, geçen sayısı ile 8 inci cildini tamamlamış bulunmaktadır. Cilt yaptırmak isteyen okuyucularımız, taşrada olanlar; 350 kuruş, İstanbul'da bulunanlar da idareanemize getirmek şartıyla 300 kuruş mukabilinde mecmualarını ciltletebilirler.

EĞLENCE BİLMECE - BULMACA

Zavallı Ayşecik elindeki işi bir türlü beceremiyor. Annesi ona elindeki kumaştan bir kaç metre getirmesini söylemiş. Bu kumaşın eşini bularak Ayşe'ye yardım edebilir misiniz?

Bugün ne yapacağınızı herhalde anlamışsınızdır? Pekâlâ, o halde bir kalem alarak bir numaradan başlamak şartıyla bütün numaraları birleştiriniz. Bu köylünün ne ittiğini göreceksiniz.

NİÇİN GELMİŞ?

Otel sahibi — Buyurun bayım. Sizi tıpkı evinizde gibi hissettirmek için elimizden geleni yapacağız!...

Müşteri — Rica ederim, zahmet etmeyiniz. Ben tahtakurularından kurtulmak için otele geldim.

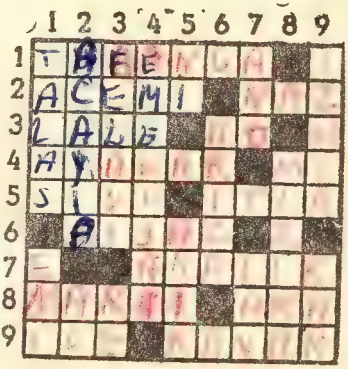

Soldan sağa doğru:

1 — Bir silâh. 2 — Usta olmıyan, cilve. 3 — Bir bahar çiçeği, isim. 4 — Avuç içleri, bir soru edatı. 5 — Güney Amerika memleketlerinden biri, yaprakları da kokan bir çiçek. 6 — Fasulye yemeklerinden biri. 7 — Tam açılmamış kapı. 8 — Bir deniz kuşu, eski Türk boylarından biri. 9 — Beraber, uzun bir ağaç.

Yukardan aşağı doğru:

1 — Kereste süprüntüsü, olur mu? 2 — Şaşılacak şey, kırmızı. 3 — Kavga çıkarmayı huy edinmiş kimse, bir nota. 4 — Operatörün yaptığı. 5 — Tersinden okunursa hayvan evi, temizlenmiş. 6 — Bozukluk. 7 — Yemin, yanardağdan akan. 8 — Askeri orkestra. 9 — Ege vilâyetlerimizden biri, armut kurusu.

GEÇEN SAYIDAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜSÜ

FENERLER

Çin'in bazı eyaletlerinde, doktor hastasının ölümünden sonra, evine bir fener asmağa mecburdur.

Bir gün, şehre yeni gelen bir Çinli'nin karısı hastalanır. Adamcağız bir doktor aramağa çıkar. Hekim evlerinde asılı duran fenerlerin yüksek sayısı karşısında şaşırıp kalır. Nihayet beş fenerli bir ev görür. Sevinir. Kapısı çalar. Hekimi evine davet eder.

Yolda, Çinli bukadar az fener sahibi olan doktoru tebrik eder.

Hekim:

— Bunda şaşılacak birşey yok, der. Diplomamı iki gün evvel aldım.

ONUN İÇİN!

Avukat — İzah ettiğiniz vaziyet kanuna aykırıdır bayım. Böyle olduğunu bilmiyor musunuz?

Adam — Bilmez olur muyum! Zaten size niçin müracaat ediyorum? Kanuna uygun olsa avukata ihtiyacım yoktur!

Beraber GÜLELİM

YAZISIZ

BİR KEDİ YUTSUN!

Doktor Arar, geceleri raatsız edilmekten hoşlanmazdı. Bir gün, onu geceyarısından sonra hastayaçağırdılar. Eve döndüğü zaman saat bir buçuğu geçmişti. Yatağa girdi. Dalmıştı... Kapının zili tekrar acı acı çaldı. Doktor pencereyi hiddetle açtı.

— Ne istiyorsunuz?

— Doktor çabuk gelin... Çabuk!... Oğlum bir fare yuttu.

Doktor sinirlenmişti; pencereyi şiddetle kapatarak:

— Ona bir kedi yutturun ve beni rahat bırakın, dedi.

TECRÜBE !

Oğuz, elindeki fotoğraf makinesiyle ablasının birkaç resmini çekti.

Fakat ablası:

— Kimbilir resimler nasıl çıkacak!... Filmi bir defa bile çevirmeden arka arkaya dört beş resmimi çektin. Artık onlardan hayır bekleme! dedi.

— Şeker ablacığım! İçinde film yok ki çevireyim.

— Peki, makinede film olmadan nasıl resim çekmek istiyorsun?

— Canım abla! Bunun bir tecrübe olduğunu anlamıyormusun? Eğer resimler iyi çıkarsa makineyi alacağım. Çıkmazsa almıyacağım.

MESLEĞİNİ BİLİRMİŞ

— Ah doktor çok acı çekiyorum... Yalvarırım size, beni öldürün!

— Nasihate ihtiyacım yok. Ben mesleğimi bilirim.

OTEL SAHİBİ Mİ?

Cezaları görmek için cezaevine gitmişti. Hepsinin yanına birer birer girip konuştu. Bunlardan biri gayet kibar, okumuş veterbiyeli bir adamdı. Merak etti. Bu nasıl olmuş ta buraya düşmüştü? Kendisine sordu:

— Siz hırsızlık yapacak bir adama benzemiyorsunuz! dedi. Niçin böyle oldu?

Adam cevap verdi:

— Bir otelde soygunculuk suçundan hapse atıldım bayım.

— Ya! Demek ki soygunculuk suçundan... Otelin sahibi siz miydiniz?...

ÇOCUK HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAYI: 27 CİLT: 1960-9
6 TEMMUZ 1960

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden :
CELÂL DEMİRAY

Hazırlayan :
OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan :
TÜRKİYE YAYINEVİ
Ankara Caddesi No. 36
İstanbul

Telefon : 22 37 14

Basıldığı yer :
TÜRKİYE BASIMEVİ

Klişe: Türkiye Klişe Atölyesi

Sayısı : 75 kuruş. Yıllık Abonesi (52 sayı) 39, altı aylığı 19,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır. İlânın santimi sekiz liradır.

TÜRKİYE YAYINEVİ

BİLGİNİZİ YOKLAYINIZ

5. sayfadaki soruların doğru cevapları :

1 — Asya filinin kulakları daha büyüktür.

2 — Telefonu icat eden adam Graham Bel'dir.

3 — Resimdeki bayrak Çekoslovakyanın bayrağıdır.

ÇOCUK HAFTASI ANSİKLOPEDİSİ

İlk Denizaşırı Uçuş

Luis Blériot, Fransa'dan İngiltere'ye 1909 senesinde 27 saatte uçarken, ilk denizaşırı uçuşu yapıyor, ayni zamanda da havacılık tarihinde yepyeni bir çığır açıyordu...

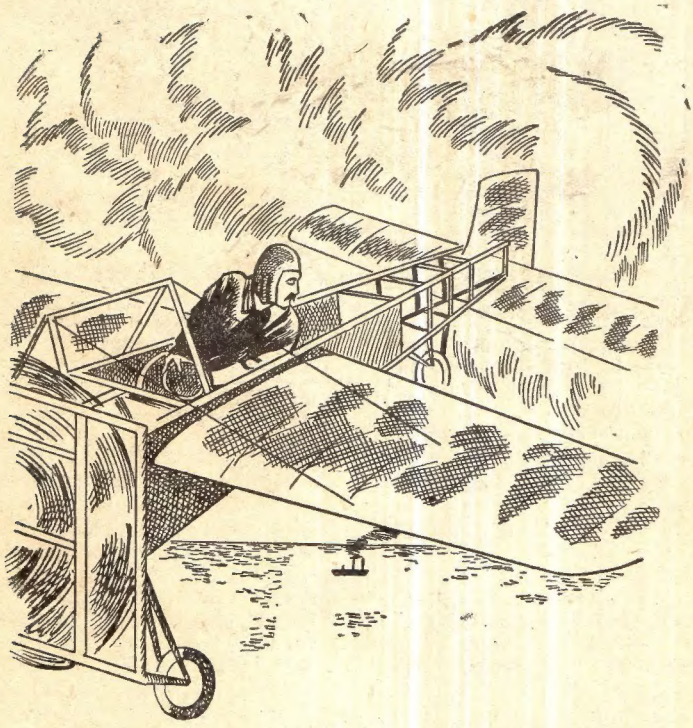

Havacılık tarihine ismi altın harflerle yazılan bütün kişilerin herbiri başlıbaşına birer kıymettir. Bunlardan şu daha üstün, bu daha üstün, diye birşey söyleyemeyiz. Zira bunların yaptıkları, buldukları herşey havacılık tarihinin birer halkasıdır. Ve bunların uçuça eklenmesi, havacılığın bugünkü seviyesine ulaşmasına yol açmıştır. Montgolfier Kardeşlerin balonu, Ferdinand Zeplin'in Zeplini; Wraite'nin uçağı yapmasıa; Blériot'un Manş'ın üzerinden 27 dakikada Fransa'dan İngiltere'ye uçması, Linderberg'in Atlantiği aşmasına yol açmıştır.

Bundan 51 sene önce 1909 senesinin 25 Temmuz ve daha sonraki günler çıka gazeteler Blériot'tan sitayişkâr cümlelerle bahsetmekte yaptığı işten dolayı onu göklere çıkarmakta hani yerden göğe kadar haklıydılar. Zira Blériot, ogüne kadar kimsenin yapamadığı bir işi başarmıştı. Havadan ilk defa olarak bir denizi aşmıştı. Bu Manş bile olsa bir çığırdı.

Blériot uzun zamandanberi kafası Manş'ı havadan aşmak fikriyle doluydu. Bunun üzerinde uzun uzun düşünmüş taşınmış, inceden inceye hesap etmişti. Hatta fikrini gazetecilere bile bildirmişti. Haber gazetelerde ilân edilir edilmez, bir kıyamettir koptu. Hiç kimsenin havsalası böyle bir işin başarıyla sonuçlanacağını almıyordu.

24 Temmuz akşamına kadar, her saat Blériot rüzgârın dinmesine dua etti. Nihayet, 24 Temmuz akşamı hava biraz durulur gibi oldu. Bunu gören Blériot, arkadaşı Leblanc'a yatmamasını, rüzgâr iyice kesilince kendisini uyandırmasını tenbih etti...

Gece yarısına doğru Leblanc pürtelâş Blériot'un odasına girdi:

— «Herşey tamam,» diye heyecanla bağırdı. «Uçabilirsin!...»

Bunun üzerine Blériot hemen yerinden doğruldu. Giyindi. Uçağın bulunduğu yere gitti...

Birkaç dakika sonra tarihi uçak toprağın üzerinde kaymağa başladı. Ve nihayet havalandı.

Haber yıldırım hızıyla şehre ve İngiltere'ye ulaşmıştı. Dover'de günlerdenberi bu havadisi bekleyen iki gazeteci ve Blériot'un arkadaşı Fontain hemen Dover kulesine çıktılar. Fontain'in elinde, iniş yerini işaret etmek için bir Fransız bayrağı vardı...

Blériot, 250 kiloluk uçağıyla 70 metre yüksekten, 80 kilometre hızla uçuyordu. Manşı geçmesi tam 27 dakika sürdü. Tabiî bu zamanın Blériot'a 27 sene gibi uzun geldiğini söylemeye lüzum yok!...

Blériot, sisler arasında denizin sonuyla birlikte birtakım kayalıklar gördüğü zaman derin bir nefes aldı. İşin en mühim kısmını atlatmıştı. Görünen Dover kayalıklarıydı. Biraz sonra Dover kulesini ve bayrağı sallayan arkadaşı Fontaine'yi dl gördü. Alçalmağa başladı.

Rüzgâr karadan denize doğru esiyordu. Bu uçak için tehlikeli olabilirdi. Fakat Blériot aldırmadı. İnişe geçti. Alçaldı... Alçaldı... ve birden tekerlekler toprağa değdi. Uçak şöyle bir sağa, bir sola sarsıldı... Bu sarsılma esnasında, tekerleklerle pervanesi kırıldı... Fakat bir şans eseri olarak uçak devrilmedi. Bu suretle de Blériot, Fransa'dan İngiltere'ye ilk defa havadan uçan, deniz aşırı uçuşu ilk defa olarak başaran, havacılık tarihinde büyük bir çığır açan insan olarak İngiltere topraklarına sağ-salim indi. Bu 27 dakikalık uçuş Luis Blériot'un isminin altın harflerle havacılık tarihine yazılmasına kâfi gelmişti.

Çeviren : Erdoğan SEVGİN

5 BUÇAKTAN

TOSARİ ADINDA BİR HOLLANDA GEMİSİ TAM HAREKET EDECEĞİ SIRADA KAFESİNİ KIRAN BİR KAPLAN İKİ TAYFAYI PARÇALIYARAK SULARA ATLAMIŞ VE YÜZEREK KARAYA ÇIKMIŞ VE ORMANDA KAYBOLMUŞTUR. KAPLAN, ASLANDAN DAHA KUVVETLİ BİR HAYVANDIR. KOSKOCA BİR GEYİĞİ RAHATÇA AĞZINDA TAŞIYABİLİR.

HİLTON TRUMAN ADINDA BİRİ TAM BİRBUÇUK KM. DEN İŞİTİLEBİLECEK, OKSİJEN TÜPÜ İLE İŞLİYEN BİR KLAKSON İCAD ETMİŞTİR.

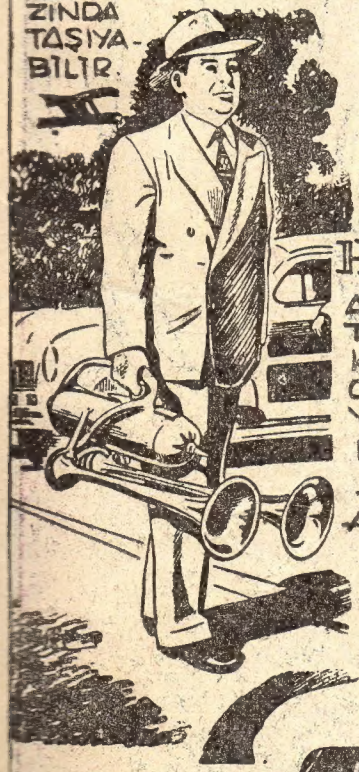

AMERİKA'DA KANSAS CİTY'DE BİR BABA OĞLUNA DAYAK ATARKEN KOLU KIRILMIŞ VE KALDIRILDIĞI HASTANEDE PEK ÇOK ISTIRAP ÇEKMİŞTİR.

YİNE, KANSAS'TA BİR TRAFİK KAZASINDA, RESİMDE GÖRÜLEN ADAM 1,5 SAAT BU VAZİYETTE KALMIYA MECBUR OLMUŞTUR.

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

— Büyük annemin uçakta başı döndüğü için otobüse bindik!..